

UiO • **Department of Informatics**
University of Oslo

23.08.2013

Velkommen til INF3290!

Margunn Aanestad og Petter Nielsen

Praktisk om kurset:

- Forelesinger fredag 12-14 (rom 1416 Smalltalk)
- Kursansvarlige:
 - Margunn Aanestad og Petter Nielsen
 - Epost: {margunn, pnielsen}@ifi.uio.no
- Seminar onsdag 8-10 (1454 Sed) og 14-16 (2453 Perl)
 - Starter neste uke...
 - Prosjektoppgaver i gruppe
 - 3 gruppe-innleveringer
 - Prosjektkarakter teller 40 % av kurskarakteren!
- Vurdering
 - Basert på gruppens rapporter og presentasjon (40%)
 - Hjemme-eksamen (individuell, 60 %)

Innhold

- ”Store og komplekse informasjonssystemer”
- IKT i organisasjoner
 - IKT og arbeid
 - IKT og organisasjon
 - IKT som organisatorisk utfordring
- Inter-organisatoriske systemer og ”globale”
informasjons-infrastrukturer
 - Utover enkelt-organisasjonen (sektor, bransje)

- Informasjons-infrastruktur-teori
 - OBS: Vi mener ikke (bare) den rent teknisk infrastrukturen, men den "sosio-tekniske" informasjons-infrastrukturen
- En teori for det som er "større" enn enkelt-systemer.
- Teorien fokuserer på kompleksitet – hvorfor den oppstår og hvordan håndtere/leve med den

Dataproblemene i Nav vil fortsette i flere år

Dataproblemer hos Nav gjør at saksbehandlingstidene blir ekstra lange. Det vil ta opptil fem år før et bedre datasystem er på plass, mener statens IT-direktør.

NRK

Folk må belage seg på treg saksbehandling hos Nav i flere år fremover.

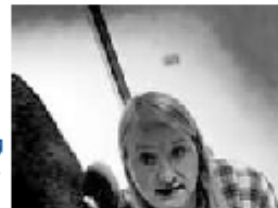
LARS NEHRU SAND
lars.nehru.sand@nrk.no

Publisert 21.10.2010 06:04.

I dag bruker de Nav-ansatte tid på åtte helt forskjellige dataprogrammer så godt som hver dag.

For å behandle én og samme sykmelding, trengs fire ulike dataprogrammer.

– Jeg trenger Infotrygd, hvor jeg ser utbetalingene og hva du faktisk har mottatt, Gosys, for å se hva vi har registrert inn, og hva vi har mottatt fra deg, Arena, som er oppfølgingsverktøyet, og så har vi elektroniske sykmeldinger i Eforte, som vi kan hente ut, sier Nav-rådgiver Aase Kari Brennvall til NRK.

- Februar 2011 (Aftenposten): "Alle parter er enige om at arbeidsgiverne skal betale mer av det langvarige sykefraværet. Men datasystemene i Nav er gamle, så det går ikke"
- April 2011 (NRK): "Nav har ikke datasystemer som klarer å takle innføring av ny uførestønad"
- Mars 2013 (VG): "Vi kan ikke leve med at Stortinget vedtar lover som ikke blir satt ut i livet, sier Høyre"

Ny straffelov må trolig utsettes

Sommel og gamle datasystemer gjør at justisminister Knut Storberget etter all sannsynlighet har lovet for mye.

VILDE HELLJESEN
vilde.helljesen@nrk.no

Publisert 18.01.2010 05:02.

Justisministeren har tidligere sagt at den nye straffeloven skal tre i kraft i 2012, og har varslet han vil heve straffen for grove forbrytelser umiddelbart.

Politiets straffesakssystemer er imidlertid så gamle at de har gått ut på dato og har ikke kapasitet til å ta imot en ny straffelov.

Derfor må det nye datasystemer på plass før den nye straffeloven kan tre i kraft.

Tidligst i 2014

– Vi trenger et nytt datasystem til den straffeloven som er vedtatt. Derfor har vi sagt at den skal tre i kraft i 2012, sier Knut Storberget.

Men det er en tidsfrist som etter all sannsynlighet ikke vil stemme.

En gruppe skal i løpet av i år finne ut hvordan de nye systemene må være, nøyaktig hvor lang tid det vil ta å utvikle dem, og hva det vil koste.

Det betyr at selve arbeidet med å få på plass nye datasystemer først kan begynne til neste år. Etter det NRK erfarer, vil det koste over en halv milliard

Fra "greenfield" til "brownfield" systemutvikling

Grace Hopper (1906 – 1992)

COBOL (COmmon Business-Oriented Language)

Fra "greenfield" til "brownfield" systemutvikling

Sannsynlig at dere vil måtte håndtere:

- ▶ 20-30-40 år gamle legacy-systemer ("software-arkeologi")
- ▶ Å bygge inn nye elementer/komponenter i en eksisterende systemportefølje (integrasjon, interoperabilitet)
- ▶ Å tilpasse (customisere) standardpakker/COTS (Commercial Off-The-Shelf Software)
- ▶ Å gjennomføre endringer ut fra nye krav, for eksempel krav til sikkerhet, ytelse, lovregulering eller i forbindelse med organisatoriske omstillinger og sammenslåinger

Informasjonsinfrastrukturer

- II-begrepet i kontrast til "informasjonssystem"
 - Ikke ett enkelt, men mange IS
 - Ikke enkeltstående, men sammenhengende IS
 - Ikke et IS dedikert til ett enkelt (eller noen få) bruksområder, men med (potensiale for) mange ulike brukere/bruksmåter
 - Lengre tidsperspektiv (utover ett systems livsløp)
 - Inkluderer sosio-teknisk kontekst (for eksempel brukere, arbeidspraksis, kunnskap, organisasjon, juridiske/økonomiske realiteter)
 - Brukes ikke bare ett sted, men flere steder

Kompleksitet

- II: heterogenitet, avhengigheter, dynamikk
 - II utfordrer tradisjonelle tilnærminger/metoder
 - Sosioteknisk kompleksitet
 - det vil si en forståelse for hvordan teknologiske aspekter er sammenvevd med sosiale, organisatoriske, administrative, og juridiske aspekter.
 - Nettverkskompleksitet
 - dynamikken og mekanismene som former storskala, felles løsninger
- (informasjonsinfrastrukturer)

Pensum/litteratur:

- Primærlitteratur (forskningsartikler), ikke lærebok
 - Dette krever mer egeninnsats enn v/lærebok
 - Konseptuelle artikler og case-studier
- Forskningsbasert tilnærming → du får se:
 - Hvordan forskning i dette feltet foregår – hvilke metoder for datainnsamling og data-analyse som blir brukt
 - Hvordan det argumenteres – hva som "teller" som "bevis"
 - Mål: at du skal kunne lese kritisk og bedømme påstander og konklusjoner

Prosjektoppgavene:

- Undersøkelse/casestudie
 - Intervju
 - Observasjon
 - Skriftlig dokumentasjon
- Skriftlig rapport (totalt 25-30 A4-sider) + presentasjon
- Del 1: Bruk av en informasjonsinfrastruktur (16/10)
- Del 2: Beskriv bedriftens informasjonsinfrastruktur (30/10)
- Del 3: Analyse av endringsprosess og –strategi (13/11)
- Teller 40 % på karakteren

De neste gangene:

- 30/8: Margunn Aanestad: Arbeid og IKT
- 6/9: Miria Grisot: Case
- 13/9: Margunn Aanestad: Organisasjon og IKT
- 20/9: Margunn Aanestad: Teori om II
- 27/9: Margunn Aanestad: Styring av II (case)
- 4/10: Endre Grøtnes (DIFI):
- 11/10: ...
- 18/10: ...
- 25/10: ...

UiO • **Department of Informatics**
University of Oslo

23.08.2013

INF3290 Prosjekt-oppgaver fra 2011

Organisasjon og II

Organisasjon	Informasjonsinfrastruktur
Uranienborg Sykehjem	Elektronisk pasientjournal (Gericca)
Oslo Universitetssykehus	Pasientadministrasjonssystem
Trafikanten	Sanntidsinformasjonssystem
DNB	Konserndatavarehus
NAV	Pensjonssystem
Detur	Internasjonalt bookingsystem
Brønnøysundregistrene	Nettportal for levere elektroniske skjemaer til det offentlige (AltInn)
Posten	Digitalt postsystem (Digipost)

Empirisk tilnærming

Organisasjon	Empirisk tilnærming
Uranienborg Sykehjem	Intervju av en bruker (Uranienborg Sykehjem) og en utvikler av Gerica, samt systemdokumentasjon
Oslo Universitetssykehus	Intervju med to prosjektledere ved OUS samt dokumenter om innføringen av systemet
Trafikanten	Intervju av IT rådgiver ved trafikanten og prosjektleder ved systemleverandør samt systemdokumentasjon
DNB	Intervju med leder for Arkitektur og Design
NAV	Fire intervjuer med ansatte i systemleverandør samt systemdokumentasjon
Detur	Markedssjef og IT manager samt systemdokumentasjon
Brønnøysundregistrene	Prosjektleder Brønnøysundregistrene samt systemdokumentasjon
Posten	Intervjuer med informasjonssjef i posten og prosjektleder fra systemleverandør

Problemstilling

Organisasjon	Problemstilling
Uraniensborg Sykehjem	Hvordan understøtter informasjonsinfrastrukturen informasjonsdeling, samarbeid og koordinasjon, og hvilke utfordringer er knyttet til Gerica's rolle og funksjonalitet i arbeidsplassen
Oslo Universitetssykehus	Innføringen av felles pasientadministrasjonssystem ved landets største sykehus
Trafikanten	Undersøke og beskrive Trafikantens sanntidsinformasjonssystem (SIS)
DNB	Datavarehus KVH (Konsernvarehus) og prosjekter som skal endre dagens integrasjonsløsning
NAV	Utvikling og innføring av NAV's pensjonssystem
Detur	Sammenligne mellom det gamle og nye systemet som er nettopp blitt lansert og analysere systemet
Brønnøysundregistrene	Strukturforskjellene i oppbygningen til Altinn I og Altinn II
Posten	Digipost som informasjonsinfrastruktur

Fokus

Organisasjon	Fokus
Uranienborg Sykehjem	Brukere på Uranienborg, brukerinvolvering i utviklingen lokalt, forbedringspotensial fra brukernes perspektiv
Oslo Universitetssykehus	Prosessen rundt sammenslåing av sykehus med tilhørende IT-systemer
Trafikanten	Innføringen av sanntidssystemet og hvordan dette tilrettelegger for tredjeparters bruk av data
DNB	Overordnet strategi for ny integrasjonsløsning
NAV	Utviklingsprosessen
Detur	System, brukerkrav og videreutvikling
Brønnøysundregistrene	Problemer med eksisterende løsning og strategi for overgang til ny
Posten	Fokus på Digipost som løsning

2013: Erfaringer og hva er annerledes i år

- Det kan være vanskelig å få tilgang
 - Start tidlig: Dann gruppe, velg organisasjon og ta kontakt
 - Bruk nettverk (venner, familie ...) for å få tilgang
- Lag en konkret problemstilling
- Fokus på arbeidspraksis – brukere av informasjonsinfrastrukturer
- Mer på seminaret neste onsdag